

JOSEP JACAS

Catedràtic de Producció Vegetal a la Universitat Jaume I de Castelló

«QUI TÉ UNA PALMERA HA DE PROTEGIR-LA»



© Josep Monfort

Josep Jacas, catedràtic de Producció Vegetal a la Universitat Jaume I de Castelló, es mostra serè enfront de l'acció devoradora del morrut. L'investigador, que ha passat anys darrere de la plaga i que en l'actualitat col·labora amb el seu grup de treball en un projecte de la Unió Europea, en el qual també participen la Universitat Politècnica de València i la Universitat de Còrdova, prefereix no ser alarmista i ens adverteix que, si bé falta molt de camí per recórrer, ja hi ha casos en què l'eradicació ha funcionat. Encara queda lloc per a l'optimisme.

Quin és el diagnòstic actual que fa vostè de la plaga? El panorama és tan negre com el pinten?

El que tenim és una plaga instal·lada i cada vegada en tenim més, jo crec que l'essencial és assumir que l'eradicació potser és un objectiu a llarg termini però que a la curta s'han de donar solucions per contindre la plaga i, sobretot, perquè no arribe enlloc més, i atacar-la. L'eradicació, ho sabem en entomologia agrícola, només és possible en èpoques molt primerenques i a més a més, l'esforç econòmic que has de fer és molt gran. Ací s'han gastat vora 44 milions d'euros, però realment la plaga ens ha superat. S'ha de ser proactiu amb mesures preventives.

S'ha criticat molt que les administracions han tardat massa a reaccionar. Quins errors s'han comès fins arribar a aquest punt?

Tant propietaris com ajuntaments han de reaccionar abans de veure els símptomes, no han d'esperar-se a

tindre palmeres infestades. És molt important la prevenció i que la gent siga conscient del problema, potser no s'ha debatut prou. No es coneix la plaga, és possible que no s'haja fet una bona divulgació de quin és el problema i, sobretot, la gent en general, tant si són ajuntaments com si són particulars, solen reaccionar quan veuen uns símptomes molt evidents, quan la palmera està perduda. S'ha de ser conscient que qui té una palmera ha de protegir-la, no només per la seua, sinó per la resta de la comunitat.

S'estan investigant multitud de remeis per fer-hi front. Quin és més efectiu?

De mètodes de detecció n'hi ha diferents, amb pros i contres. Ultrasons, visió amb infrarojos, gossos ensinistrats. S'ha de saber quin emprar i en quina situació, els gossos potser són molt útils en un port o un punt d'entrada de palmeres, però no en una avinguda. Quant als mètodes biològics, hi ha diferents nematodes i diferents espècies de fongs que s'han mostrat efectives. Amb tot, la preferida és la gestió integrada, la combinació intel·ligent de tots els mètodes que tens al teu abast. S'està investigant fins i tot amb pintures!

Pintura contra el morrut?

És la pintura amb la qual es pinten els vestits dels militars que se'n van de missions pel món. La va desenvolupar una empresa, nosaltres vam fer els assajos, porta insecticides microencapsulats. Les microcàpsules el que fan és que tinguem una emissió al llarg del temps, el producte no es gasta al principi: pot tenir una persistència de pràcticament un any.

Encara queden motius per ser optimistes?

Sí. Hi ha un lloc on l'eradicació ha tingut èxit: Canàries. Allí la palmera és un símbol, la plaga només havia aparegut en *resorts*, però s'ha de dir: «senyors, si aquestes persones van fer les coses bé, per què no nosaltres? Hi ha un lloc on s'ha aconseguit!» A la primavera de l'any que ve, si no tenen captures als últims fogars, les illes estaran lliures de plaga. L'eradicació haurà funcionat.

JOSÉ VICENTE BERNABEU PARDO
Estudiant de Periodisme de la Universitat de València.